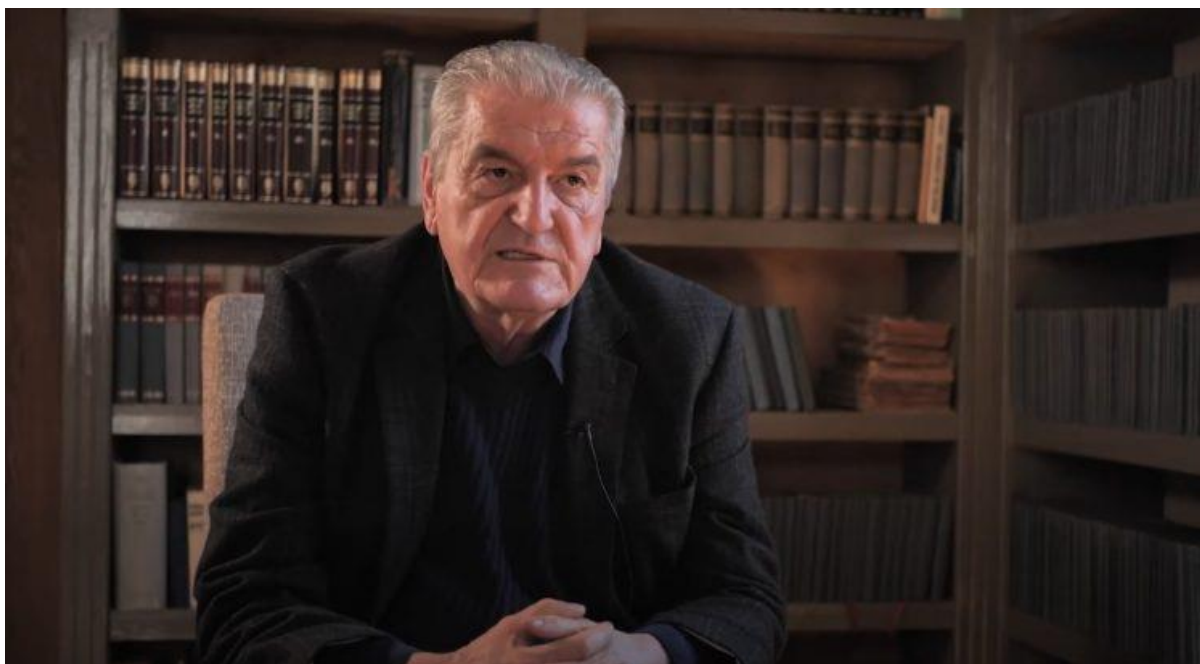


КО ПИШЕ ЛАТИНИЦОМ – ПИШЕ ХРВАТСКИМ ЈЕЗИКОМ

01.03.2021.



Милош Ковачевић (фото: Искра)

Године 2008. године Тихомир Маштовић, директор Националне и свеучилишне библиотеке у Загребу, славodobитно је објелоданио да је **коначно признат хрватски језик**, наводећи као главни критеријум тога признања посебан библиотечки код у вашингтонској конгресној библиотеци. То признање односи се на промјену кода у ISO библиотечким нормама које су важиле за српскохрватски језик.

„Признање“ је, наводи Т. Маштовић, постигнуто тако што су „измјеном постојећих трословних ознака хрватскога и српскога језика из норме ISO 369-2 у међународну класификацију језика коначно уведена два потпуно раздвојена језика, и то: *хрватски језик* с кодом *hrv* и *српски језик* с кодом *srp*. Дотад је за хрватски језик [третиран као варијанта српскохрватског језика] вриједила ознака *scr* (Serbo-Croatian-Roman), а за српски језик [као варијанта српскохрватског језика] *src* (Serbo-croatian Cyrillic) које су ознаке третирале та два језика као један језик“, с тим да је „одвајање хрватскога од српскога језика, из норме ISO 6392-2, прихваћено одлуком од 17. липња 2008., која ће се почети примјењивати од 1. рујна 2008. године“.

Т. Маштовић наглашава да је „ова измјена донијета на захтјев Националне и свеучилишне књижнице у Загребу (који је потписао сам Т. Маштовић) и Хрватског завода за норме (који је потписао Драгутин Фонда)“, с тим да су захтјев подржале и супотписале и комплементарне установе из Србије: Народна библиотека Србије (Сретен Угричић) и Институт за стандардизацију Србије (Иван Костић)“ [в. Тихомил Маштовић, „Међународно признање хрватскога језика“, *Језик*, год. 55, бр. 4, Загреб, 2008, 150-153].

Будући да је у бившем српскохрватском као заједничком језику хрватска варијанта *src* (Serbo-Croatian-Roman) била искључиво латиничка, а српска варијанта *scc* (Serbo-croatian Cyrillic) искључиво ћириличка – **овим признањем хрватског језика све што је написано на латиници сматра се хрватским језиком, док се само оно што је написано ћирилицом књижи као српски језик.**

Ту чињеницу потврђује свјетска међубиблиотечка асоцијација IFLA (The International Federation of Library Associations and Institutions), која од 1994. године при кодирању језика у каталогизацији издања све књиге из Србије штампане латиницом подводе под хрватски језик (што потврђује и уредништво „Лагуне“, највеће издавачке књижарске куће у Србији, у „Политици“ 21. 1. 2021, стр. 25). Такође ни стандард ISO 12199 (Alphabetical ordering of multilingual terminological and lexicographical data represented in the Latin alphabet) међу језицима који користе латинично писмо не наводи српски језик. Пошто у међународном информационом систему за културни и научни развој, чијих се стандарда придржавају све чланице УНЕСКО, **не постоји одредница српски језик – латиница, све што је код Срба написано или ће бити написано таквом латиницом у светским библиотечким фондovima књижи се и књижиће се у – хрватску културну баштину.** А на исти начин ће се „прекњижити“ и све оно што је српском, односно српскохрватском латиницом штампано прије 1994. године све до **1892.** године, тј. до појаве ***Хрватског правописа* Ивана Броза.**

А да се таквог кодирања при каталогизацији књига придржава и Народна библиотека Србије лако се може увјерити претраживањем латиничких књига српских писаца које је каталогизовала Народна библиотека Србије.

Тако се, нпр., за латиничко издање Андрићеве *На Дрини ћуприје* (Загреб. Младост, 1962), или пак за *Јежеву кућицу* Бранка Ћопића, или за роман *Драга Кекановића Потомак сјена* (штампане у Загребу) – наводи да су написани *хрватским језиком.*

И да закључимо, уколико је било које дјело било ког српског писца штампано латиницом – оно се у свјетским библиотекама књижи као дјело писано хрватским језиком, и подводи под хрватску културну баштину.

Само дјела писана ћирилицом према критеријумима свјетске међубиблиотечке асоцијације IFLA, а тих критеријума се држе све чланице УНЕСКО-а, књиже се као дјела писана српским језиком, и подводе под српску културну баштину.

На то су поједини лингвисти (посебно Д. Петровић и М. Ковачевић) јавности скретали пажњу у низу новинских и стручних текстова, али су све те опомене и апели остајали без одговора, као уосталом што на бедем ћутње наилазе бројни захтјеви српских филолога за институционалну подршку направљеним и у фиокама Владе заборављеним *Изменама и допунама Закона о језику и писму.*

https://www.youtube.com/watch?v=7ySsLMATabs&feature=emb_title